

Horsemo'r, er jeg bange for. Derfor vil jeg tilraade det ærede Medlem her at følge os, saa at vi kunne faa gjort en Begyndelse med Præstegaardsjorderne. Thi jeg tror, at man fra alle Sider vil være enig med mig i, at Præstegaardsjorden af al Jord her i Landet er den, som giver saa ringe et Udbytte, som nogen dansk Jord giver.

Jeg vender mig nu til den højtærede Minister. Han talte om, at vi levede i en Brydningstid paa dette Omraade. Den ærede Minister har sikkert personlig nogen Erfaring i denne Sag, thi Ministerens Standpunkt til denne Sag har været noget forskelligt, og jeg kan derfor godt forstaa, at det for ham har været en Brydningstid i denne Sag. Den ærede Minister smiler. Jeg er sikker paa, at han i sit Indre giver mig fuldkommen Ret. Jeg har ogsaa med megen Interesse i den sidste Tid læst hans nok som omtalte Pjece, og naar jeg læser den, synes jeg, at jeg glæder mig i en overordentlig Grad over den Stilling, Ministeren tidligere har indtaget, og som er saa fuldt ud i Overensstemmelse med det Standpunkt, jeg indtager; og naar den højtærede Minister nu er kommen ind paa andre Veje, forstaaer jeg godt, at han har gennemlevet en Brydningstid. Den højtærede Minister har ikke mærket noget til, at der fra Kommunerens Side var nogen Trang til at komme ind under denne Lov. Jeg kan henvise den højtærede Minister til hans egen Meningsfælde, det ærede Medlem for Nørresundby (J. Jensen), hos hvem han dog vil kunne faa noget at vide paa dette Punkt. Det nævnte ærede Medlem vil sikkert kunne fortælle ham noget om, at der er Kommuner, som ønske at faa fat i de store Herregaarde.

Den højtærede Minister bebrejdede os vor Tillid til de kommunale Raad. Jeg forstaaer slet ikke det Standpunkt. Jeg troede ligesom det ærede Medlem for Aarhus (Harald Jensen), der talte i Gaar, at vi stode overfor en Løsning af dette Spørgsmaal; jeg troede, at det for den Regering, der nu sidder for Styret her i Landet, var magtpaaliggende, ja endogsaa i høj Grad magtpaaliggende, at faa dette store Programpunkt: Gennemførelsen af almindelig kommunal Valgret, gennemført. Nu hører jeg til min Forbavelse, at Ministeren mener, at der neppe i de 5 Aar, som denne Lov skal virke, vil være Ud-sigt til at faa den kommunale Valglov gennemført, thi hvis dette ikke er Ministerens Mening, saa bliver hans Tale dog temmelig uforstaaelig. Jeg maa altsaa

efter den ærede Ministers Udtalelser gaa ud fra, at i de 5 Aar, hvorom der her er Tale, maa vi beholde den nuværende kommunale Valgordning. Jeg beklager, at jeg fra Ministerbordet skal se denne store Mærkesag for Venstre opgivet paa denne Maade. (Afbrydelse af *Ministeren*). Er den det ikke? Saa vil jeg bede Ministeren læse sine Udtalelser fra i Gaar igennem, naar de komme til at foreligge, da er jeg ganske sikker paa, at han selv vil forbavses over de Udtalelser, han da fremkom med. (Afbrydelse). Nej, jeg siger, det er godt, vi faa det at vide, at Udsigterne, sete fra Ministerbordet, ikke ere lyse med Hensyn til denne Sag, at man altsaa fra Ministerbordet ikke ser med lyse Forhaabninger paa denne Sag. Jeg tror ogsaa, at Ministeren paa dette Punkt har Ret; jeg har nemlig ikke mærket noget til, at man fra den Side har lagt sig synderlig i Selen med Hensyn til den omtalte Sag, og det er ogsaa muligt, at vi komme til at vente med dens Gennemførelse i 5 Aar, maaske endnu længere — hvis der da ikke sker noget andet i Mellemtiden.

Jeg synes ikke, at den højtærede Minister skulde bebrejde os denne Tillid; hans egen Tillid til de kommunale Raad er dog langt mindre; han tør ikke gaa med til at give Kommunerne denne Tilladelse til uden Amsraadets Samtykke at indkøbe disse Ejendomme, som vi ønske at give dem Tilladelse til at købe. Han kan i Nødstilfælde modtage Forslaget under Nr. 15, der ganske vist ogsaa giver Kommunerne saadan Ret, men de skulde dog have Amsraadets Samtykke. Jeg kunde ogsaa her vende den højtærede Ministers Argumentation imod ham selv og bebrejde ham, at han har mere Tillid til Amsraadet. Jeg indrømmer, at den Maade, hvorpaa der vælges til Amsraadet, er den mest raffinerede Valgmaade, der overhovedet kan anvendes. Det er $\frac{1}{9}$ af de kommunale Vælgere, der besætte eller kunne besætte Flertallet af Pladserne i Sogneraadet, men Amsraadet er saaledes sammensat, at end ikke denne Niendedel, der repræsenterer Intelligensen i Landkommunerne, er i Stand til at gennemføre noget som helst imod Godsejernes Repræsentanter og den kongevalgte Formand. At den højtærede Minister har mere Tillid til Amsraadet og ikke tør fritage Kommunerne for at søge Amsraadets Tilladelse, vil jeg ikke komplimentere ham for. Jeg beklager dette hans Standpunkt. Jeg vilde ønske, at han dog havde saa megen Tillid til de kommunale Raad, at